

GÜNÜN EN GEÇ
SAATİNDE EN
SON HAVADİS-
LERİLE ÇIKAR
HALKGAZETESİ

Sahibi ve Umum Neşriyat
Müdürü :
HASAN RASİM US
Basıldığı yer :
VAKIT MATBAASI
Ankara Caddesi VAKIT Yurdu

5

ŞUBAT 1940
PAZARTESİ

Numara : 153 Sene : 2
Tel. 23872 . Posta kutusu 214

Estonyadaki Sov- yet üsleri bom- bardıman edildi !

Alman tayyareleri
Bir katife halinde giden İngiliz ticaret
ve harp gemilerine hücum etti
Uç Alman tayyaresi
düşürüldü

Berlin 5 (Radyo) — Başku-
mandanlıkta tebliğ ediliyor:
Garp cephesinde işara şayan
bir şey yoktur.
3 şubatta şimal denizinde yapı-
lan keşif uçuşlarında Alman tay-
yareleri katife halindeki İngiliz
ticaret ve harp gemilerine hücum,

etmiş şiddetli top atışları ve düş-
man avcı tayyareleri faaliyetine
rağmen bir İngiliz mayın toplama
gemisi, dört muhafız gemisi, 9
ticaret vapuru batırılmıştır. Diğer
birçok gemiler de ağır sakatlan-
mıştır. Alman tayyarelerinden ü-
çü geri dönmemiştir.

Holanda Erkânıharbiye reisi istifa etti
(Yazısı 2 inci sayfamızda)

Dinamit

iki gün sürecek nefis bir hikâye

Laboratuvarın kapısı gücültü ile açıldı. Karşılarında, eli boğazında
sapsarı bir çehre ile Nadya belirmişti..

Bugü 4 üncü sayfamızda

Londra, 5 (Radyo, saat 1) — Fin tayyareleri
Sovyetlerin Estonyadaki hava üssünü ve askeri
tahşidat mevkilerini bombardıman etmiştir.

Diğer taraftan, Rus tayyarelerinin Finlândi-
ya üzerinde son bombardımanlarında bilhassa
kilise ve hastaneleri hedef olarak almışlardır.

Istanbulda

Saat 20 yi 12 daki-
ka 33 saniye geçe
iki zelzele oldu

Istanbul 5 (A.A.) — Kandilli rasathanesinden:
Bu gece saat 20 yi 17 dakika. 33 saniye geçe
merkez üstü İstanbuldan 400 kilometre mesafe-
de tahmin edilen kuvvetli bir zelzele kaydedil-
miştir. 12 dakika sonra da aynı merkezden birin-
ciye yakın ikinci bir sarsıntı daha gelmiştir.

Universitede bugün
verilen çayda
Tatebeler bazı dileklerde bulundu
(Yazısı 2 inci sayfamızda)

Bir süre avı esnasında
Bulgar
topraklarına
giren
askerlerimiz
Silâhlarıyla beraber Türk
makamlarına teslim
edildi

Sofya, 5 (A.A.) — Bulgar a-
jansı bildiriyor:

İki Türk askeri, yanlışlıkla Bul-
gar arazisine girmişler ve orada
tevkif edilmişlerdir. Türk - Bul-
gar iyi komşuluk münasebetleri
dolayısıyla, bu iki Türk askeri ser-
best bırakılmış ve silâhları ile bir-
likte Türk makamlarına teslim e-
dilmişlerdir.

ANADOLU AJANSININ
MÜLAHAZASI

Ankara, 5 (A.A.) — Bir süre
avı esnasında yanlışlıkla Bulgar
topraklarına giren iki askerimiz
Bulgar makamatı tarafından silâh-
larıyla birlikte iade edilmiştir.

Bu suretle Bulgar makamatı
iki memleket arasında mevcut
dostluğun bir nişanesini göster-
miştir.

Türk ve Yunan Hari- ciye nazırları Nişte

Bulgaristanın toprağa ait metalibi

65000 Polonyalı

Açlık ve sefalet yüzünden
Macaristana iltica etti
Mültecilerden 87 biçare
hudutta öldürülmüş

Fransızca Parisuvar gazetesinin
Budapeşte hususî muhabiri bildi-
riyor:

Açlıktan ve sefaletten ölecek va-
ziyete gelmiş olan 65000 Polonyalı
Macaristana iltica etmişlerdir.

Anlaşıldığına göre geçen cuma
günü bu zavallılardan 87 tanesi
hudutta Alman askerleri tarafın-
dan öldürülmüşlerdir. Macar güm-
rük memurlarının bir emri yanlış

Sovyet bombalarından yanan bir mahalle..

konseyde
konuşulmadı
Macarlar
Kendi isteklerinin
tehirinden memnun
değil

Belgrad, 5 (A. A.) — Dün ak-
şam saat 23 de, Romanya Hari-
ciye Nazırı Gafenko hususî trenle
Belgradtan ayrılarak Bükreşe
hareket etmiştir. İstasyonda Yugo-
slavya hariciye nazırı Markoviç ile
Türkiye ve Romanya büyük elçi-
leri, Yunan orta elçisi ve gazete-
ciler tarafından selâmlanmıştır.

Romanya hariciye nazırının ha-
reketinden 10 dakika sonra Yu-
(Devamı 2 inci Sayfada)

1 innci sayfada,

Şehirde Neler Oldu?

Güzel sanatlar umum müdürü şehrimizde

Maarif vekilliği güzel sanatlar umum müdürü Mesut Kemal Ankaradan şehrimize gelmiştir. Müdür şehrimizde bir müddet kalarak güzel sanatlar akademisinde ve muhtelif sanat müesseselerinde meşgul olacaktı. Dün güzel sanatlar akademisinde çalışmıştır.

Maarif vekili rahatsız

Maarif Vekili Hasan Ali Yücel rahatsız bulunduğundan şehrimizde ki tetkiklerini kısa bir müddet için geri bırakmıştır. Sayın vekilimize sahlıklar dileriz.

Üniversitede bugün verilen çay

Talebe rektörden bazı dileklerde bulundu
TERCÜME ESERLERDE LİSANIN BOZUK OLDUĞUNDAN ŞİKAYET EDİLDİ

Üniversite rektörü Cemil Bilsel'in her yıl fakülte talebelerine tertib etmiş olduğu çaylara bu yıl da devam edilmektedir. İlk çay Tıp fakültesi talebelerine verilmiştir. Bugün de hukuk ve iktisat talebelerine bir çay verilmiştir.

Tıp fakültesi talebesinin çayı ve rektörle talebelerin hasbıhali çok alâkalı olmuştur.

Talebeler, müfredat programının iyi olmadığını ileriye sürmüşler, muhtelif misaller göstermişlerdir. Bundan başka staj müddetinin az olduğunu, talebenin istifadesi için tıp kütüphanesi olmadığı, talebe birliği ve bürolarının noksanlığını, lisan kurlarından hiç istifade temin edilmediğini, üniversitenin elemanları arasında daha fazla Türk elemanların kullanılması, profesörlere kitab yazdırılması, tercüme edilmiş olan eserlerin tercümelerinin çok bozuk olduğu misallerle anlatılmıştır.

İngiltere ve İtalya arasında hüsnü niyet nişaneleri

Londra, 5 (A.A.) — Niyuz Kronik gazetesinin diploması muharriri, Londradaki İtalyan sefaretine nezdine hususî bir atışe tayin edilmiş olduğunu haber vermektedir. Bu atışenin vazifesi, harp esnasında iki memleket arasındaki ticarete müteallik olan bütün meseleler hakkında iktisadî harp nezaretine temasta bulunmaktadır.

Muharrir, bu tayini İtalyan ve İngiliz hükümetleri arasında hüsnüniyetin artmakta olduğunun bir nişanesi addetmektedir.

İngiliz kral ve kraliçesi Londraya döndü

Londra (Radyo saat 18) — Hafta tatilini Vindsorda geçirmiş olan kralla kraliçe bugün Bukingham sarayına dönmüşlerdir.

ÖĞLE VE AKŞAM gazetelerinde gördüklerimiz!

AKŞAM

Necmettin Sadak, Belgrad'da yapılan Balkan antantı konseyinin kararlarını tahvil ederek antantın bu toplantıdan maziye nazaran daha kuvvetlenmiş olarak çıktığını tebarüz ettirmektedir.

Son Posta

"Hergün,, sütununda Muhiddin Birgen, bu yıl köylünün imkânını azami haddinde bol ekmesi icap ettiğini, çünkü Başvekilin de temin ettiği gibi, ne kadar çok ekilirse ekilsin bütün mahsulün iyi fiyatlarla satın alınacağını kaydetmekte ve bunun da köylüye refah getireceğini, vatanın her sahasında bir canlılık yaratacağını tebarüz ettirmektedir.

Haber AKŞAM POSTASI

Hakkı Tarık Us, Türkiye'nin niçin "bitaraf,, değil de "harp harici,, bulunduğunu hukukî bakımdan tetkik etmektedir. Muharrir yeni hukuk, yeni münasebetler ve yeni ittifak şekillerine "bitaraf,, kelimesinin artık dar geldiğini ve bunun neticesi olarak "harp harici,, ve "bitaraf olmanın harp harici,, gibi harp dışında bulunan devletlerin hukukî vaziyetlerini izah ve tasnife medar olacak ibdalar vücuda geldiğini kaydederek şöyle diyor:

"Kendimiz sulh halinde kalmak istediğimize göre harp hariciviz; fakat muharriplerden biri ile olan ittifak şeklimize göre bitaraf değiliz. Muharrirlerden biriyle olduğu gibi her ikisiyle de böyle bir ittifakımız olabilir, fakat vaziyet değişmezdi: Yine harp haricinde bulunabilir, yine bitaraf değiliz diyebilirdik. İşte bizim son telâkkiye göre hukukî durumumuz...

DEN SONRA GELEN Haberler

Bir günde 150 Sovyet tayyaresi düşürüldü

Viborg şehri alevler içinde yanıyor
Finlândiya kasabalarına teslim olmağa davet eden beyannameler atıldı

Stockholm, 5 (A.A.) — Stockholm Tidnigen gazetesinin Helsinki'deki muhabiri, bildiriyor:

Kareli cephesinde Finlândiya kıtaatı, Rusların zırhlı kazaklar kullanmaktan ibaret olan yeni tabiyelerine karşı kendilerini müdafaa etmeğe alışmışlardır.

4 Şubat tarihinde Finlândiya lılar, düşmanın 9 tankını ve bir o kadar zırhlı kızgını tahrir etmişlerdir.

Şimdiye kadar Rusların Summa muntakasında yapmış oldukları taarruz, kendilerine 3000 kişiye malolmuştur.

Son hücum esnasında Summa hatları üzerinde 150 Sovyet tayyaresi mahvolmuştur.

Sabahleyin Ruslar, yeni bir hücum daha yapmışlardır. Tanklar ve zırhlılar, 100 metreden piyadenin tek hücum dalgalarını düşmanın üzerine sevk ediyordu.

Finlândiyalılar, tanklara karşı kullanmakta oldukları toplar için yeni bir müdafaa hattı vücuda getirmişlerdir. Bu toplar, düşmana mühim zayıt vermiştir.

Finlândiyalılar, el bombaları da kullanmışlardır.

Ruslar, üç defa hücumlarını

tekrar etmişlerdir. Muharebe, gün kavuşurken bitmiş ve Ruslar, Finlândiyalıların mukavemetlerini kırmağa muvaffak olamamışlardır.

12.000 nüfuslu bir şehir olan Avala limanı, 4 Şubat tarihinde müthiş bombardımanlara hedef olmuştur. Ruslar, 24 saat zarfında birçok infilâk edici ve yangın çıkarıcı bombalar atmışlardır. Geceleyin Ruslar, bombardıman edilen muntakaları tenvir etmek için fişenklar atmışlardır. Şehrin dörtte üçü harab olmuştur. Bu meyanda kilise, hastahane ve bir sıhhiye treni de vardır.

4 Şubatta Finlândiya üzerinde icra edilmiş olan hava cevelânları neticesinde 40 kişi ölmüş ve 50 kişi yaralanmıştır. Buna mukabil 11 Rus tayyaresi düşmüş ve Finlândiyalılar, Rus kıtaatını ve bazı Rus hava üslerini muvaffakiyetle bombardıman etmişlerdir.

47 Rus tayyaresi, 4 Şubat tarihinde Viborg'u bombardıman etmişlerdir. Şehir, âlevler içinde dir.

150 ev harap olmuş ve 16 yerde yangın çıkmıştır. Ruslar, gay

ri askeri binalar üzerine en azı 500 bomba atmışlardır. 10 kişi telef olmuş ve 20 kişi yaralanmıştır. Rus tayyareleri, çok yükseklerden uçmak suretile taarruzların 4 defa tekrar etmişlerdir. Sovyet yüksek kumandanlığının her ne pahasına olursa olsun şehri tahrir etmeğe karar vermiş olduğu ve harekâtın Summada girişilmiş olan büyük taarruz ile alâkadar bulunduğu zannedilmektedir.

Binlerce halk, yersiz kalmıştır. Viborg'un büyük kilisesi bir bombanın tesiriyle hasara uğramıştır.

Ruslar, Finlândiyalıları teslim olmağa davet eden beyannameler de atmışlardır.

Sovyet tebliği:

Moskova, 5 (A.A.) — Leningrad muntakası erkânıharbiyesinin 4 şubat tarihli tebliği:

Bilhassa keşşafın faaliyeti görülmüştür. Ladoga gölünün şimal muntakasından piyade kıtaatı arasında müsademeler olmuştur.

Sovyet tayyareleri, istikşaf ve bombardıman uçları yapmışlardır.

İngiliz sahillerinde Alman tayyareleri

Londra, 5 (A.A.) — Röyter: Dün İngiliz sahillerine Almanların yaptığı hücumu 20 kadar tayyarenin iştirak ettiği tahmin olunuyor. Alman tayyareleri sahil boyunca 650 kilometre üzerinde uçuşlar yapmışlardır.

Sırp - Hırvat anlaşması

Belgrad, 5 (A.A.) — Yugoslavya başvekilî Svetkoviç gazetesinde yaptığı beyanatta Sırp - Hırvat anlaşma siyasetinin hükümetin esas siyaseti olarak kaldığını ve bunun Yugoslavyanın vaziyetini tarsiin eylemiş olduğunu ve haricî teki nüfuzunu arttırdığını söylemiş ve demiştir ki:

Sırp - Hırvat anlaşma siyaseti Yugoslavyaya bütün Yugoslav milletleri arasında ahenk tesis etmek, imkânını vermiştir ki bu, enternasyonal vaziyetin bu vahim anlarında büyük bir mana almaktadır.

Bütün milletin manevî birliğinden kuvvet alan, daima tamamlığını müdafaa hazırlanan ve aynı zamanda sulhu duyularla hareket eden memleketimiz Avrupanın bu kısmında başlıca sulh âmilî bulunmaktadır.

Sovyetler bir Estonya tayyaresine ateş açtılar

Moskova, 5 (A.A.) — Tasajansı, Moskovadaki Estonya sefirinin Potemkine Sovyet harb gemilerinin 2-2 tarihinde Tallin üzerinde uçmakta olan bir Estonya talim tayyaresine ateş etmelerini protesto eden bir nota teati etmiş olduğunu bildirmektedir.

Sovyet hükümeti, Estonya tayyarelerinin, limanın ve limanda bulunan Sovyet harb gemilerinin üzerinde uçmalarını Tallin hükümeti ile karar altına alınmış olduğunu hatırlatmıştır. Estonya tayyaresi Sovyet harb gemileri üzerinde müteaddid defalar uçmuştur. Gemiler, bu tayyareyi bir düşman tayyaresi zannetmişlerdir.

Fransa Çine silâh göndermiyor

Paris 5 (A.A.) — Fransız Hindçinisi yoluyla Çunking hükümetine silâh ve mühimmat verilmesi hakkında gizli bir anlaşma yapılmış olduğuna dair yarı resmî Japon Domei ajansının haberini salâhiyetli bir Fransız mahafili katı olarak tezkir etmektedir.

Bu haberin 2 şubatta Yuuan demiryolu üzerinde işliyen trenin Japon tayyareleri tarafından bombardımanı ve bir çok kimsenin ölümüne ve yaralanmasına sebep olan hâdiseyi mazur göstermeği istihdaf edip etmediği cayı sual görülmektedir.

Kanadada hava ordusuna ehemmiyet veriliyor

Ottav, 5 (A.A.) — İngiliz camiası atrenman plânı tam randımanla işlediği zaman Kanadada da senede takriben 1400 pilot, mitral yözlü rasıt ve telsizci yetiştirilecektir. Mektepler birkaç haftaya kadar faaliyete geçecek ve tedricen inkişaf ettirilecektir. Bu mekteplerde, muallim, memur, makinist vesaire olarak 40.000 kişi kadar istihdam edilecektir.

Tayyarecilik için toplanan talebenin miktarı gittikçe artmaktadır. Halihazırda yedi, sekiz yüz Kanadahlı hergün Kanada hava kuvvetlerine kaydedilmek üzere müracaat etmektedir.

65,000 POLONYALI

(Baştarafı 1 inci sayfamızda) mitesi,, tarafından iskân edilmektedirler.

Macaristan kibar muhitlerine mensup kadınlar mültecilerle uğraşmaktadır. Bunlar arasında sabahın saat dokuzundan gece yarısına kadar çalışanlar görülmüştür.

MÜTHİŞ HİKAYELER

Bir Polonyalı idare etmekte olduğu yağ fabrikasını bizzat ateşledikten sonra elindeki beş kamyon ile hududa hareket ettiğini fakat ancak bir tanesini Macaristana geç

çirmeğe muvaffak olabildiğini, diğer dördünün yolda Almanlar tarafından zaptedilmiş olduğunu anlatmaktadır.

Kadınlara Polonya topraklarını terketmeğe hazırlanmaları için 10 dakika müsaade verilmiştir. Bu vaziyet karşısında kadınlar ancak birkaç parça eşyayı ellerine alabilmişlerdir. O kadar ki nakis 20 derece soğukta kadınların üzerinden kürkleri, mantoları alınmış, kadınların birçokları soğuktan ölmüşlerdir.

Sovyet Rusya

Almanya yaptığı yardımı artırmaya karar verdi
Tabii menabi Almanyanın menfaatine işletilecek

Londra, 5 (A.A.) — Daily Telegraph gazetesinin diploması muharriri, Alman hükümetinin halihazırda Rusya ile yeni bir ittifak akdini deriş etmekte olduğunu ve yakm bir zamanda imza edilecek olan bu ittifakın başlıca hedefinin Sovyetlerin Almanya'ya yapmakta oldukları yardımı artırmak olacağını haber vermektedir.

Muharrir, ilâve ediyor:

"Tam manasile askeri bir ittifak olmamakla beraber bu yeni muahedenin Rusyayı Almanyanın harp sahasındaki mesaisine şimdiiye kadar yaptığından daha fazla yardıma bulunmak taahhüdüne sokacağı tahmin edilmektedir.

Bu yardım, Rusya'nın tabii menablini Almanyanın menfaatine olarak işletmek şeklinde olacaktır.

Türk ve Yunan Hariciye Nazırları Nişte

(Baş tarafı 1 incide) nan başvekilî ve hariciye nazırı Metaksas, Türkiye hariciye vekilî Saracoğlu ve Yugoslavya başvekilî Svetkoviç birlikte Nişe gitmişlerdir. Yunan ve Türkiye hariciye vekilleri Nişte Yugoslavya başvekilinin misafiri olacaktırlar.

BULGARISTANIN TOPRAĞA AİT METALİBATI KONUSULMADI

Belgrad, 5 (A.A.) — Röyter: Türkiye hariciye vekilî Saracoğlu Ankaraya dönerken Sofyada tevaküf edecek ve Bulgar başvekilî ve hariciye nazırı Köseivanofa Belgrad müzakereleri hakkında malûmat verecektir.

Saracoğlu, Bulgar başvekiline temin edecektir ki, Bulgaristanın muslihane hattı hareketi Belgrad'da fevkalâde takdir olunmuştur ve Bulgaristanın vaziyeti çok dostane bir tarzda görüşülmüştür. Maamafih Bulgaristanın toprağa müteallik metalibatinın müzakeresi tehir edilmek lâzımgelmıştır.

Gayri resmî Macar muhahitleri ise, Balkan antantının Macar metalibatinın da müzakeresini tehir etmiş olmasından dolayı memnuniyetsizliklerini gizlememektedir.

MACAR SİYASİ MAHAFİLİNDE NE DÜŞÜNÜYOR?

Budapeşte, 5 (A.A.) — Balkan antantı konseyinin tebliği Macar siyasî mahafiline nazikâne bir iltirazla karşılanmıştır.

Salâhiyetli mahafilin mütealeasına göre, konsey toplantısı Macaristanın alâkadar bulunduğu cennub şarkı Avrupası meselelerinde hiçbir terakki kaydetmemiştir.

Dört devletin tesanüdü ve istiklallerini ve millî tamamlıklarının temini hususundaki azimlerinin teyidi tadilci Macar mahafilinin nazarı dikkatini celbetmiştir. Maamafih mezkûr mahafil Macar - Yugoslav dostluk münasebetlerinin cennub şarkı Avrupa münasebetlerinde bir iyilik husule getirmek yolunda kurucu bir unsur teşkil ettiğini ilâve eylemektedir.

GAFENKO YENİ BEYANATTA BULUNDU

Bükres, 5 (A.A.) — Balkan antantı konseyine riyaset ettikten sonra Belgrad'dan Romanyaya avdet eden Romanya hariciye nazırı Gafenko, Stefani ajansının muhabirine beyanatta bulunarak demiştir ki:

"— Memnunen avdet ediyorum. Balkan antantı konseyi ictimamın neticesinden memnunum. Çünkü vazifemizle yaptığımız zannediyorum. Balkanlarda sulh, nizamı ve emniyeti takviye etmekle yalnız dört memleketin menfaatlerini korumuş değil, aynı zamanda Balkanlarda menfaatleri olan her devletin tasvib edeceği bir siyaset kullanmış olduğumuza da kanî bulunuyoruz. Nutkunda İtalya hakkında yalnız kendi namına değil, mesai arkadaşlarımızın namına da kullanmış olduğum sıtışkârane lisanın kalbimden gelen bir ses olduğunu size temin etmek isterim.

İtalya'da Yabancı memleketlere seyahat yasak edildi

Roma, 5 (A.A.) — Röyter: İtalyan hükümeti, ecnebi memleketlere hareket etmek üzere olan bütün İtalyanların pasaportlarını ellerinden almağa karar vermiştir. Pasaport hamilleri, kendilerine hiçbir sebep gösterilmeksizin pasaportlarını alâkadar makamata idaye sadece davet olunmuşlardır.

Mesaisini bitiren Konsey toplantılarından sonra Dört Balkan Hariciye Nazırının beyanatı

**BİR KAC SATIRLA
HADİSELER
Dahilce:**

Istanbul Tramvay ve Elektrik İdareleri müdürlüğü, hazırladığı yeni tramvay ücretleri tarifesini belediye-ye göndermiş ve belediyeden de Nafia vekâletine gönderilmiştir.

Yeni tarife, evvelce de kaydet-tüğümüz gibi, kısa mesafelerde birin-ci mevki 5,5 yerine 5 kuruş, ikinci mevki 3,25 yerine 3 kuruş; uzun me-safeler için birinci mevki 7,50 yerine 8 kuruş, ikinci mevki 5,50 yerine 6 kuruş tesbit edilmiştir.

Yüksek mektep talebesi için veri-len şebeke pasolarının her sınıf tale-beye tegmül muvafık görülmüştür.

Aynı istikamette olmak ve gidis geliş mahiyetini almamak üzere aynı bilette iki hat üzerinde seyahat imkânı veren aktarma usulü ihdası da düşünülmektedir. Bu biletlerin birinci mevki 10, ikinci 8 kuruş olması ve aynı gün ve yalnız alımdığı takip eden bir saat için muteber tutulması muvafık görülmektedir. Bundan ba-ka birinci mevki için 8, ikinci mevki için 6 lira mukabilinde ücretli paso kartları verilmesi ve iyi netice alınır-sa 200 ve 150 kuruşluk haftalık kar-tlar ihdası da yeni tarife idarece tek-lif edilmektedir.

* Arnavutlukta Türklerden Üm-muhan adı bir kadın ile genç çocuğu Hüsnü bugünkü Konvansiyonle ge-nimize gelmişlerdir.

Bu yolların verdikleri malûmata göre, Arnavutluk sahin bir baldeir. Fakat hayat çok pahalıdır. Ekme-k kidosu 20 kuruşa, kahve iki liraya, peker 50 kuruşa, et 65-70 kuruşa çıkmıştır. Et ve ekme öğleden sonra bulanamamaktadır.

Yarım kilodan fazla kahve alıma-na müsaade edilmiyor.

Yalnız laşe maddelerinde değil, diğercek geylerde de sıkıntı hissou-nuyor.

Gece yarısından sonra sokaklarda doluşulması yasak edilmektedir. Altın sa-tışı memnu olduğundan buna ayık-rı hareket edenler hapis cezasına uğ-ranmaktadır.

İşgal esnasında sürgüne gönderilen gençlerin bir kısmı henüz yerlerine dönmemişlerdir.

* Son günlerde bazı seyyar satıcıla-rın sözde ucuz olarak sattıkları traş bıçakları gıyâyetleri mucip olma-kta-dır.

Bu bıçakları alanların bazıları, bir deka bile traş olamadıklarını, ileri sürerek halkı işgal mahiyetinde olan bu harekete meydan verilmemesini istiyorlar.

* Yugoslavyalı Türklerden mürekkep on bir kişilik bir muhacir kafilesi bugünkü konvansiyonle gelmiştir.

Bunlar, bütün yurttaşlarının Tür-kiyeye gelmek istedikleri, fakat seya-hat parası tedarikinde ve mallarını satmakta uğradıkları güçlüklerden dolayı geçitliklerini, hazırlıklarını bitirenlerin yola çıkmakta olduğunu söylemişlerdir.

* İsviçre fabrikalarının bir mülmesi sil ve işveçli bir tacir, memleketimiz piyasalarını tetik etmek üzere bu-günkü konvansiyonle gelmiştir.

Bu sabah saat dokuzda doğru Har-biyeden Taksim'e gitmekte olan vat-mân Mehmet idaresindeki Kurtuluş -Eminönü tramvayı Altınbağkaldı so-fâr Necatinin otobüsüne arka taraftan çarpmıştır. Hem otobüs, hem de tramvay hasara uğramış, fakat mü-fuşca zayıf olamamıştır.

Galatada Perşembepazarında bir o-tomobile araba çarpması olmuş, hafif bir hasardan başka zarar olma-mıştır.

* Yugoslavya afyon inhisarı İst-ambul'daki merkez bürosu vasıta-sile zelele felâketzedelerine bin türk lirası teberrü etmiştir.

* Nuri Demirağın Beşiktaş'taki fabrikasında beş portatif ev inşa edilmiş ve bunlar Erzincana sev-kedilmiştir. Fabrika bundan sonra günde bir portatif ev yapabilecektir.

* Edirnekapıdan Saray kazası-na kadar devam edecek bir yolun inşaat müteahhidi ihale edilmiş-tir. Bu yol Trakya'yı İstanbula bağlayan dördüncü yol olacaktır.

Şükrü şaracoğlu dedi ki:
Evelce kargaşalık ocağı olan
Balkanlar bugün dünyaya birlik
ve teyakkuz örneği vermektedir

Belgrad, 5 — Balkan antantı kon-yi dün m-saisini bitirmiş ve alman neticeleri bildiren bir resmi tebliğ neş-retmiştir.

Nazırlar Belgradtan ayrılmaktadır-lar. Türkiye hariciye vekili Şükrü Sa-raçoğlu dün gece saat yirmi üçte kon-vansiyon trenine bağlanan husus bir vagonla, Yugoslavya baş-vekilli Çvetkovik ve Yunan başvekilli Metaksas ile birlikte Bel-graddan hareket etmiştir. Şükrü Sa-raçoğlu bugün Nigte Yugoslav baş-vekillinin misafiri olarak kalacak ve bu akşam Sofyaya hareket edecektir.

Türkiye hariciye vekili yarın sa-bah Sofyada Bulgar başvekilli Kösel-vanofia görüşecek ve çarşamba günü İstanbul'a dönmüş olacaktır.

**Romanya Hariciye
Nazırının memnuniyeti**

"Romanya Hariciye Nazırı Gafen-ko, dün aşam dostlarından birine Balkan antantı konseyinin toplantı-sında cereyan eden müzakerelerden çok memnun olduğunu söylemiş ve elde edilen netice için kendisi ve ülkesinin bütün ümitlerini fev-kinde olduğunu ilâve etmiştir. Gafen-ko: "Müsterek tehlike karşısında bir-lik lüzumu hiçbir zaman bu kadar kuvvetle hissedilmemiştir," demiştir.

**Alman gazetecilerinin
çıkardıkları şayialar**

Belgrad'daki Alman gazeteciler dün akşam bir rivayet çıkarmışlardır. Gü-ya dört Balkan devleti Almanyanın yanında mevki almaya karar vermiş-ler... Bazı Amerikan muhabirler bu heyecanlı haberi derhal gazetelerine bildirmişlerdir. Fakat çok geçmede haberin yalan olduğu tahakkuk et-miştir. Dün akşamki ziyafette Yu-goslav ve Romanya hariciye nazırla-rının söyledikleri nutuklar da Alman gazetecilerin ortaya attıkları şayianı ne derece asılsız olduğunu göstermiş-tir.

Konseyin toplantısında Türkiye Har-iye vekili Şükrü Saracoğlu, Sofya-dan geçerken Bulgar başvekilli ve ha-riciye nazırı Köselvanofia yaptığı gö-rüşme hakkında malûmat vermiştir. Köselvanofin beyanatı, dün en nâz-ikül mesele addedilen Bulgar me-sailesinin bugün eski güçlüğüne kaybet-tiğini gösterir. Bulgaristan bir hare-kete geçmekle arazi kazandı; farza-dile bile istiklâlini kaybedeceğini an-lamıştır.

Macaristanla vaziyet bu derece i-leriye gitmemiştir. Macaristanla İtalya ve Yugoslavyanın tavassutlarının se-mere vereceği ümit edilmektedir.

**Dört Hariciye Nazırının
beyanatı**

Resmî tebliğin neğrinden son-ra, dört hariciye nazırı matbuat mümessillerine beyanatta bun-muşlardır.

Gafenko, tebliğe ilâve edecek bir şey olmadığını bildirmiş, fa-kat sansasyonel şayiaların, dele-gelerin kat'i bir sükûn ve tam bir anlaşma içinde çalıştıkları sa-lona nüfuz etmemiş olduğunu kay-delemiştir.

Saracoğlu, birliğin banisi olar Kral Aleksandr ile Reiscumhur Atatürk'ün hatıralarını yad ey-ledikten sonra demiştir ki:

"Evelce klâsik ve islâhî imkânsız kargaşalık ocağı olan Balkanlar halen yarım endişele-rile işkence içinde olan dünyaya, memleketlerimizi ve milletlerimi zi hali hazırdaki ittifakın imti-hanlarından uzak ve muaf tuta-cak olan basiret, muvazene, tes-nid, birlik ve teyakkuz örneği vermektedir."

Metaksas: "Tam tesanüd ve sıkı iş beraberliğimiz sayesinde Avrupanın bu kögesinde barışın tamamen korunacağına kat'i ka-naatim vardır," demiştir.

Nihayet Markoviç de, şimdiki içtiman neticelerinin Balkanlarda ve Tuna havzasında hâdiselerin müstakbel inkişafı için hayırlı tesiri olacağına kani bulunduğu nu kaydeledikten sonra demiş tir ki:

"Bölgemizde barışın muha-fazası ve bütün Balkan devletleri arasında iş beraberliği için olan mesainin ne kadar mühim oldu-ğunu herkes takdir edebilecek tir."

**Paris ve Londrada
memnuniyet**

Paris, 5 — Balkan antantı kon-sevinin, toplantısı sonunda neşret-tiği tebliğ Fransız ve İngiliz ma-hafilili tarafından memnuniyetle karşılanmıştır. Tebliğde dört dev-letin doğu cenub Avruvasında ba-rış nizam ve emniyetin muhafaza-sı hakkındaki kararından bahse-dilmektedir. Ne İngiltere, ne de Fransa burada barışı tehdit et-mediğinden bu husustaki kayıtlar diğer devletlere nazikâne bir ih-tar addedilmektedir.

**Macar - Yugoslav ademi
tecavüz paktı**

Paris, 5 — Belgrad'da elde edi-len netice Bükreste çok memnu-niyet uyandırmıştır. Macar gaze-teleriyse mesaili ve varılan neti-ceyi nazikâne bir surette, fakat ihtiyatla kaydediyorlar. Yugoslav-ya, Macaristan, Bulgaristanla geniş iktisadî müzakerelere başlamak dzeredir. Diğer Balkan devletleri arasında da bu yolda müzakereler olacaktır. Diğer taraftan Yu-goslavyanın Macaristanla bir ademi tecavüz paktı yapacağı bildiril-yor.

İtalya da memnun

Roma, 4 (A. A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Yugoslav ve Romen hariciye na-zırlarının nutuklarından istintac edildiği veçhile Balkan memle-ketlerinin barış azimleri ve Ro-manyanın Macaristan ve Bulga-ristanla olan münasebetlerinin muhafaza bir surette hafif arzusu İtalyada büyük bir memnuni-yet hâsıl etmiştir.

Ciornale Ditalya gazetesinin Belgrad'daki muhabiri diyor ki:

"Konferans, Balkan memleket-lerinin müstakil bitarafıklarını muhafaza edecek enerjiye malik olduklarını ispat etmiştir. Balkan-larda kuvvetli, bitaraf ve müsta-kil bir barış temin edilmiş nazı-rile bakılabilir..."

Roma, 4 (A. A.) — Havas a-jansı bildiriyor:

Roma siyasi mahfilleri Belgrad konferansı neticesinden memnun gözüküyorlar.

Bitaraflık siyasetinin teyidi. Bulgaristan ve Macaristan hak-kında gösterilen anlaşma arzusu ve bilhassa Balkan - Tuna hav-zasında barış davasına gösterilen minnettarlık, İtalyanın beklediği ne uygun bulunmaktadır.

**Oslo grubu devletlerine
ders olmalı!**

Brüksel, 5 — Balkan antantı konseyinin mesaisi ve elde ettiği netice Belçikada büyük memnu-niyetle karşılanmıştır. Belçika ma-hafilinin mütaleası şudur: Balkan devletleri konseyin sonuna kadar aralarında görüş birliğini muhafa-za etmişlerdir. Bu, Oslo rupuna mensub devletlere (İsviç, Norveç, Danimarka, Hollanda, Belçika, Finlandiya) ya ders olmalıdır. Balkan devletleri arasında ekono-mik müzakerelerin de fazla iler-lediği anlaşılmaktadır. Halbuki Oslo grubu bu hususta da geri-dir. Bulgaristanın hareketi Brük-selde de çok takdir ediliyor.

BALKAN Konferansında İttifakla verilen yedi karar

Belgrad, 4 (A.A.) — Balkan kon-feransı hakkında aşağıdaki tebliğ neş-redilmiştir:

Daimi konsey azasının samimi ve itimat verici bir hava içinde yaptık-ları görüş teatili aşağıdaki hususla-rın ittifakla müşahade ve tesbitine imkân vermiştir:

1 — Dört devletin doğu-cenup Av-rupasında barış, nizam ve emniyetin muhafazasındaki müsterek menfaat-leri,

2 — Dört devletin, Avrupanın bu kısmını harpten korumak için bugün-kü ihtilâf karşısındaki vaziyetlerin muhafaza suretile tamamen muhiha-ne olan siyasetlerine devam hususun-daki kati kararları,

3 — Dört devletin hiçbir kimsenin aleyhine müteveccih olmuştan antant-ta birleşmiş kalmak ve aralarından her birinin hak, istiklâl ve millî top-raklarının korunmasına müsterek bir surette nighban olmak hususundaki azimleri,

4 — Komşu devletlerle karşılıklı anlayış ruhu dahilinde dostluk münasebetleri idame ve inkişaf ettirmek hususundaki samimi arzuları,

5 — Bilhassa antant dahilinde tic-arîet mübadelelerini arttırmak sure-tile Balkan devletleri arasındaki ekono-mik bağların —"kemmil bir hale getirilmesi lüzumu,

6 — Dört hariciye nazırı, paktın 9 şubat 1940 tarihinden itibaren 7 se-nelik bir devre için uzatılmasını ka-rarlaştırmışlardır.

7 — Dört hariciye nazırı, daimi konseyin şubat 1941 de yapılacak olan gelecek içtimanı arasında aralarında sıkı temasın muhafazasına karar ver-mişlerdir.

SAAT : 13.40

Hindistan teşkilâtı esa-siyesi değişiyor mu? Müslümanlar birliği reisi, Gandhi ve umumî vali arasında görüşmeler yapıldı

Yeni Delhi, 5 (A. A.) — Gandhi, 6 şubatta umumî vali ile görüş-tükten sonra hafta içinde müslüman cemaati birliği reisi Jinnah ile mülâkatta bulunacaktır.

Bu zat da, 6 şubatta valisi görecek-tir. Hindistanın teşkilâtı esiasiyesinin istikbali ile alakadar olan bu görüşmelere büyük bir ehemmiyet atfedilmektedir.

Alman hücumuna uğrayan vapurlar

Londra, 5 (A. A.) — 3 Şubat tarihinde Yorksayrd sahili açık-larında bombardıman edilmiş olan 4531 ton hacmindeki İsveç bayra-ğını hâmil Mertaalen vapuru, 4 şubat akşamı bir İngiliz limanına vâ-sıl olmuştur. 36 kişiden ibaret olan mürettebatı, Alman mitrilyözle-rinin ateşinden kurtulmuşlardır. Gemiye bir bomba isabet etmiş ol-makla beraber yaralanmış yoktur.

Diğer taraftan iki bitaraf gemi, 4 şubat tarihinde İskoçya'nın şark sahili açıklarında müşkül bir vaziyette kalmışlardır.

Bunlardan birisi 300 ton hacmindeki Hollanda bayrağını hâmil Belzul vapuru olup sahile atılmışsa da devrilmemiştir. Mürettebatın teşkil eden 7 kişi, vapurun içindedir. Karen adındaki Danimarka va-puru, kendisini sulara kaptırmış ve istimdad işareti vermiştir. Bir balıkçı gemisi, mürettebatı almıştır.

Yeni Zelandada bir tayyare kazası

Vellington, 5 (A. A.) — Yeni Zeland'a'nın bir bombardıman tay-yaresi, Kanterburi açıklarında denize düşerek parçalanmıştır. İçinde-ki 3 kişi telef olmuştur.

No. 16

Yazan: Orhan Rahmi Gökçe

Askerlerle de aynı zamanda a-lay ediyordu.

— Bana bak, sen sarayda pata-ces kızartmağa git!

— Tu, yazık, senin de eline kı-lıç değil, çamaşır tokmağı verme-lil..

— Vah, vah, benim kabak su-ratlı kahramanım vah! Şu başlık ne fena da yapmış suratını bilsen!

Mechul Korsan, her nedense, hasımlarından hiçbirini vurup öl-dürmeği düşünmüyordu. Ancak bazısının pelerini yırtıp geçiyor, bazısının başlığını çekip fırlatıyor. bazısının kılıcını elinden alıyordu. Kaplan gibi, hiç durmadan sıgı-ıyordu. Fakat nihayet onu, heykel-lerin arasına sıkıstırmışlardı.

— Allah belasını versin! — diye bağırdı — yakalandık!

Fakat hâlâ ve hâlâ güllüyordu. Sirtını bir heykelin kaidesine da-yamış, çarpışmakta devam ediy-or. Neferlerden biri:

— Mechul Korsan efendi, dedi işte, artık elimizdesin!

O, gene negesini bozmamıştı, kendisine hitap eden nefere:

— Yaa — dedi — demek beni tanıdınız bile! Şu halde partiyi kaybettim. Siz benden daha zeki, daha tecrübeli çıktınız.

Ve geride duran yüzbaşıya ses-lendi:

— Aferin yüzbaşı! Karşıma çı-krıp kılıç kullanmasan bile, zekâ-nın kıymetini takdir ettim. Bir gün tayfalarından herhangi birisi eksiklirse sana haber gönderirim. Yanıma gelisin.

Neferler, bu müthiş kahramanın soğukkanlılığı karşısında, kendi a-cizlerini bir daha hissetmişlerdi. Göğsünü çevrilmiş bir yığın kılıç, onun tüyünü bile oynatmıyordu. Bilâkis çok cesur tanıdıkları yüz-başı Ventoriyo ile alay ediyordu.

Mechul yabancı, birdenbire:

— Yeter — diye bağırdı — kı-lıcınız bir yerimi yırtacak ve ben-de bu defa işi şiddete bindirip hiç olmazsa dört, beşinizi öldürece-ğim. Sonunda gene yakalanacak olduktan ve kapana kısılmış fare vaziyetinde bulunduktan sonra hiç bir insanın kanına girmek istemem.

Neferler, sanki karşılarında bir âmirleri varmış gibi, kılıçlarını geri çekmişlerdi. Bellerinde taban-caları olduğu halde ateş etmemiş-lerdi. Çünkü verilen emir, onun diri yakalanması şeklinde idi.

Mechul yabancı, birdenbire kılı-cını denize fırlatmış ve kollarını kavuşturarak heykel gibi durmuş-tu. Fakat dudaklarındaki tebessüm, gene duruyordu.

Sanki tevkif edilecek olan ken-disi değildi. Neferler hayret için 'eydiler. Bu ne demektir? Acaba bu meçhul genç, kendilerine bir o-yun mu oynuyacaktı?

O, bu tereddüde karşı bir kah-kaha savurdu:

— Yaklaşıpınız a, ne duruyor, sunuz! Yüzbaşı, gelip de kolu-mu mu takdim edeyim size!..

Artık bu derecesi fazla idi. Yüzbaşı:

— Ne duruyorsunuz be aptal-lar! diye bağırdı — yakalayın şu rrseriyl!

Mechul genç:

— Yüzbaşı "dedi" biraz kibar olmağınızı tavsiye ederim..

Ve birdenbire elini bir nefere uzattı:

— Gel, bana doğru!.. Gel, korkma!..

Nefer, taş gibi, yerinden kırılmıyordu. Bu adam, şeytan mı, ne idi ki, böyle pervasızca hareket ediyordu?

İleriledi. Bir kolunu bir nefe-rin, diğer kolunu da bir neferin koluna taktı:

— Haydi-bakalım, mademki yakalandık, şöyle dostça gide-lim!..

Neferler, bir türlü hayretten sıyrılamıyorlardı. Yüzbaşı yak-lastı, müstezihiyane güldü:

— Mechul Korsan cenaplarını, Venedikte selâmlamakla bahtiya-rım..

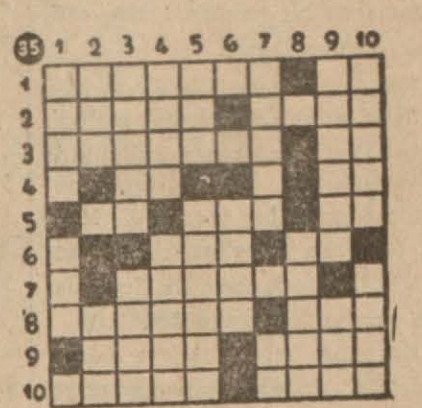
— Ben de yüzbaşı Ventoriyo-yu eskidenberi sevdiğim için se-lâmına mukabeleden zevk alırım..

— Demek beni tanırınız... Şu herifin kollarını bağlayınız böyle ise..

Neferler, birdenbire meçhul yabancıyı kıskıvrak bağladılar. O, sadece:

(Devamı var)

Günlük bulmaca

Soldan sağa:

1 — Sevinç - Şart lâhikası, 2 — Usta olmuştun alleler, 3 — Korkaklık, 4 — Bir nota, 5 — Beyaz - Bal yapan böcek - Uzağı işaret için ku"nılan diğ. Hayret nidası, 7 — Eğlenceyle, 8 — Bundan sonra - Söz, 9 — Şekeri yapılan kokulu nebat - Partıda tartıl-dı harîc tutulan kap-ğırlığı, 10 — Rükûdetil - Ekin bi-ğ-ne biçâğı.

Yukarıdan aşağı:

1 — Dumen çıkan boru - Uyku, 2 — Krallığ - Valide, 3 — Maymunun bir nevi - Vaid, 4 — İstimdat nidası - Açık olarak, 5 — Sonunda bir (T) ol-sa gözünü budaktan esirgemiyen - Büyüklük, 6 — Yalan, 7 — Acı olma-yın - Bir nota, 8 — Yalamak mastar-ından müzaril müfret gaib, 9 — Yemek arasında yenilen - Tabarrî et, 10 — Bağlılık - Utuklar.

34 No. 11 bulmacamızın halli:

Soldan sağa:

1 — Kat'iyet - Si, 2 — Aceze - E, 3 — Tezat - M, 4 — Arayer - E, 5 — Yeter - I, 6 — A, 6 — E, 7 — Temel - atmak, 8 — I, 9 — İhale, 9 — Sa - Makalat, 10 — Ala-Rakit.

Doğum yıldönümü münasebetile Bulgar kralının hayatına bir bakış İşçi gömleğini üniformaya tercih eden kral! Boris, mükemmel bir lokomotif makinistidir; o, otomobil kullanmasını da pek iyi bilir

Dost ve komşu Bulgaristanın birkaç gün evvel kırk altı yaşına basan kral üçüncü Boris gayet sade ve demokrat bir hükümdardır.

Bütün tebaası onda Bulgar milletine has ahlak dürüstlüğü ve sadeliği bulduğu için onu sever... ve ona taraftarlardır.. Bu hükümdar tebaasına sempatik görüldüğü derecede belki de memleketinin politikacılarına sempatik görünmez. Çünkü kral, Boris memleketinde daima bir siyasî muvazene temin etmeğe muvaffak olmuş ve siyasî partilerin arzu ettikleri gibi bu partilerin birbirlerinin, boynuna sarılmasına mani olmuştur. Bunun için de saltanatının son dört senesinde Bulgaristan bir nevi askerî diktatörlüğe ile idare etmiştir.

Kral Boris bu diktatörlüğü prensip olarak diktatörlüğe taraf olduğu için değil, bunu, o zaman kendi memleketinin menfaatine en uygun gelmesi bakımından kabul etmişti ve nihayet kral Boris yeniden memleketinde parlamento ile idare edilen bir hükümet sistemi kurmuştur.

Kral Boris henüz prens ve veliaht iken babası bir çok kereler onu Avrupalıların şu veya bu hanedanının kızıyla evlendirmek istemiş fakat genç veliahtı kandırmağa muvaffak olamamıştır. Hatta 1918'de kral olduktan sonra da nazırları tarafından kendisine teklif

edilen birçok partileri de aynı şekilde reddetmiştir.

Bir zamanlar onun Romanya prensesi İleana ile evleneceği zannedilmiştir. Fakat kral Boris başkalarına vakit bırakmadan bu haberi bizzat kendisi tekdüz etmiş ve:

"Prenses İleana çok güzel bir prensestir. Eğer çok müteahhkim olan kraliçe Mariye damat olursam ağzımı açmak hürriyetinden mahrum kalırım..", demiştir.

Bir zamanlar Bulgaristan kralının hiç evlenmeyeceği bekâr yaşıyacağı zannedilmiştir. Bu kanaat yanlış çıktı. Kral Boris İtalya kralının üçüncü kızı prenses Giovannaya tesadüf edince hemen evlenmeğe karar verdi. Bu kararın aşkda diplomatik sebepler de olması pek muhtemeldi. Prenses Giovanna kralın teklifini 1930 senesinde kabul etti. Düşün 25 Eylül 1930 senesinde Romada yapıldı. O zamanıdanberi Bulgaristan kraliçesi kraliçelik ve zevcelik vazifesini bîhakkın ifa etmektedir.

Kral Borise biri kız, biri erkek olarak iki güzel evlat hediye etmiştir.

Kral Boris kendi bendegânı ile gayet samimi konuşur; meselâ o da uşağı Dimitriyefe kısaca Dimitri der. Eski dosto profesör Balabanof onun için Balabonidir ve şair Elin Pelini Dimiço diye çağırır.

Kralın Sofya sokaklarında basit bir vatandaş gibi dolaştığı çok

görülmür. Fakat hiçbir zaman randevu vermez. Çünkü muhtemel suikastların saatini kendi tayin ederek politik düşmanlara kolaylık göstermek istemez.

Sofyadaki kraliyet sarayı dört köşe ve oldukça mütevazî bir binadır. Burada hükümdar ailesi sade bir hayat geçirirler. Kraliçe ekseriya Bulgar köylülerinin millî kıyafetile dolaşır. Kral Borisin varidatı takriben 45.000 dolardır. Bu para ile ayrıca millî müzenin ve Sofya kütüphanesinin masarifatını görmektedirler. Kral Borisin bir tek iptilâsı vardır; makinistlik.

En sevdiği şey bir lokomotifin son süratle rayların üzerinden uçuşturmasıdır. Ve şunu da söylemek lâzımdır ki kral hakikaten mahir bir makinisttir. Birçok defalar Bulgaristanda tren yolcuları kendilerini taşıyan lokomotifin makinistinin bizzat kral olduğunu bilmeden seyahat ederler. Çünkü kral aklına esince şu veya bu katarın lokomotifini idare etmeğe kalkışır. Esasen o bir işçi gömleğini birçok kereler, merasim üniformalarına tercih eder.

Kral, yalnız lokomotif makinistliği değildir. Ayrıca da otomobil kullanmasını bilir. Bir otomobili tamamiye söküp tekrar tek başına monte edebilecek bir kabiliyette dir. Sonra da gayet iyi şofördür.

Sofyadaki Amerikan kolleji müdürü Lorey Ostrander başından geçen şöyle bir vaka anlatır:

Bir gün تنها bir yol üstünde otomobilim pat yaptı. Motördeki bu anî duruşun sebebinin anlayamadım. İlk geçen otomobilden imdat istedim. Bu otomobil hususî bir otomobildi. Otmobili kullanan zat hemen yere atladı motöre baktı ve tamir etti: İş bittiği zaman üstündeki kostüm yağ içinde kalmıştı. Benim yüzümden esvaplarını lekelemişti. Az kaldı bunu tazmin etmek istediğimi söyleyecektim. Çok şükür ki o bana vakit kalmadan bana mahcup bir eda ile kendini tanıttı.

"— Bulgaristan kralı üçüncü Boris!.."

Ne hale geldiğimi siz tasavvur ediniz.

Esasen tahta çıkmadan birkaç zaman evvel Balkanlardaki politik entrikalardan usanmış olduğu için babasından tahttan vazgeçmesine ve Amerikaya gitmesine müsaade etmesini istemişti. Ve babasına:

"— Ben nasıl olsa bir meslek bulur hayatımı kazanırım. Hiçbir şey yapamazsam hiç olmazsa otomobil yarışlarına girerim, demişti.

Onun bu fikre kapılıp da memleketinden uzaklaşmaması Bulgaristan tacına bir kazanç olmuştur. 24 senedenberi Bulgaristan kralıdır. Üçüncü Boris, sadece bir kral değil Bulgar milletini iyi idare eden bir siyasî olduğunu isbat etmektedir..

Hikâye

Çoban Han

Yazan: V. Kozin

Çeviren Nihal YALAZA

(Dünkü sayıdan devam)
— Sen ne biçim bir hansın: üstün başın param parça, evin yok, karn yok.

Beluc Han büyük nezaketile onlara izahat verdi:

— Baba tarafından hanlığım yoktur. Han ismini anam koymuştum.

Sığırtmacı onun yaşını sordu.

— Ya yirmi ya kırk..

Çoban Ramazan söze karıştı:

— Ben Beluc Han Şadihanı tanıyırım: Sultan Bentte idi. Yüz yaşında o.

Beluc Han sönmüş ateşin önünde, bir kilim parçası üzerinde yatı. Çıplak Ladadı onun göğsüne dayandı. Mehmer de usulcacık Ladadıya sokuldu.

Recep Cuma uyurken, genç çocuk iken, nasıl Efganistandan kaçmış, hatırladı. Efganistanda bile Türkmenler vardı.

Recep Cuma herkesten evvel uyanmıştı. Kumun üstünde ay gölgeleri titriyordu. Güneş, tepenin arkasında henüz uykudaydı. Beluc Han ateşin yanında yoktu. Çıplak Ladadı sabah serinliğinde titriyerek, ayakta duruyordu. Ayakları dizlerine kadar toz içindeydi. Göbeği fırlamış, gözleri şehla ve kurnazdı. Oğlanın yanında köpek Mehmer yatıyordu. İhtiyar adam köpeğe baktı ve hayret etti.

Köpek iri gövdeli, kuvvetli, siyah, beyaz göğüslü, kalın boyunlu ve demir gibi ayaklı idi. Gözleri kan çanağına benziyordu.

Recep Cuma çocuğa yaklaşırken köpek hafifçe horladı. Mehmer kendini bilen bir köpekti: yabancı toprağa bassa bile, gene haysiyetini korur, kimseden hakaret yemeydi ve yaltaklanmazdı. Bu Recep Cumanın hoşuna gitti. Çadırın bir çörek getirdi; yarısını çocuğa uzattı, yarısını köpeğe attı. Ladadı hemen yemeğe başladı. Mehmer, hissesini kocaman patisiyle bastırıp ve gözlerle ihtiyar baş çobanı takip etmeğe devam etti. Recep Cuma düşünceli bir tavırla sakalını okşadı ve kuyuya doğru yürüdü.

Ay soldu. Şarktan parlak bir rışık çizgisi belirdi. Çobanlar sürülerini kumlara çıkarıyorlardı; köpekler kuyunun etrafındaki birikmiş suları içiyorlardı. Gece suçunun yanında Beluc Han kuyudan su çekiyor, suyu da onu hayran hayran seyrediyordu.

Beluc Han iri yarı kılı bir ihtiyardı. Beyaz tozlanmış saçları omuzlarından aşağı düşerek, sakalla karışıyor ve göğsünü örtüyordu. Göğsü geniş ve kabarık. Başında yırtık bir takke vardı. Kalın parlak burnunun delikleri açılıp kapanıyordu.

Recep Cuma onu da beğendi. "Ustadır, kuyu işleri bilir," diye düşündü. Sürülerini kumlara gönderdi, sonra Beluc Hanı çadırına götürdü.

İki ihtiyar çay içmeğe oturdular. Beluc Han hayatında ilk defa şeker tattı. Recep Cuma ateşin üstünde bir elini ısıtırıyor, öbür elinde çayla piyaleyi tutuyordu. Köpeklerden bahsediyorlardı.

Recep Cumanın genç bir dişi köpeği vardı. Kurt kokusundan korkmazdı; hattâ tek başına kurda karşı çıkardı. Recep Cuma, köpeğinin herhangi bir köpekle çiftleşerek, neslinin bozulacağından korkardı ve onu çadırın yanına bağlardı.

— Köpeksiz sürü olamaz, dedi. Fakat bizim köpeklerimiz hepsi haramdır. Yoksa iyi bir köpeğin bedeli beş koyundur: Seninki kurt tutabilir mi?

— Benimki, kaplanı tutar. Meh

mer, bir hanın köpeğinin yavrusudur. Ben onu çoban olduğum Alarsan Han Celâlden çalmıştım. Yılan koyunlarımızın birini ısırdı. Alarsan sopa ile bana vurdu. Ben de sopasını kırdım ve kaçtım. Kaçarken en iyi köpek yavrusunu çaldım.

Recep Cuma, Beluc Hanın kaba ve dobra dobra sözlerini sevdi. Kendisi zaten sağlam bir ihtiyar; çocuğu gülbüz, köpeği kuvvetliydi. Onu yanlarında suçu olarak alıkoymağa karar verdi.

Çay içildi. İki ihtiyar bağı duran köpeğe bakmağa gittiler.

Recep Cuma dedi ki:

— Köpeğini bizimkinin yanına bırakırsak, nasıl olur? Yavruları iyi olur mu?

Beluc Han bilâtereddü:

— İyi olur, söz mü Çölün bütün kurtlarını gebertecekler diye cevap verdi.

Kısa bir zaman sonra Beluc Han çoban oldu. Çiftlikte yeni adam olduğu için kendisine en iyi sürüyü vermediler. Recep Cuma vakitle bizzat Belculardan bu milletin neden hırsızlığa fazla düşkün olduklarını dinlemişti:

"Allah insanları yaratırken, her millete bir takım hayvanlar vermişti. Yalnız Belcululara bir şey vermemişti. Belculular ona bu hak sızlığın sebebinin sorunca, Allah: Siz de lâzım olan şeyi kendiniz temin edeceksiniz," diye izin verdi. O zamandanberi Belculular ihtiyarlarını, çalarak temin ederler.."

Beluc Han, yavruları büyümüş kurşunî renkli sürünün çobanı oldu. Şıraz koyunları şişman kazah Kaskabay güderdi.

Beluc Hanın üç köpeği vardı. Mehmer, Kulak ve Karaca. Kulak kahve rengi, süslü saçak kuyruklu; köpek kavgalarında amansız vesair zamanda uysal bir hayvandı. Karaca, siyah paftalı, ağır başlı ve menfaatini seven bir köpekti.

Beluc Han çobanlığının ilk günlerinde Ladadıya da beraber yaylaya götürüyordu.

— Çoban olmağa alışsın. Anasını bilmez; fakat koyunları bilir, derdi.

Recep Cuma da bu sözleri tasdik edirdi:

— Alışsın; çobanlık şerefli bir iştir.

Beluc Han, öğle vakti Ladadı için bir keçiye sağırdı. Çocuk, keçi sütü içti, küde pişmiş yavan çoban ekmeği yedi; kuzularla oynar ve onlar gibi, kenelerden şikâyet ederdi. Ladadı alışınca, keçi yavrusunun arkasından keçinin altına sokulup, kendisi süt emmeği öğrenmişti. Keçi, onun siyah tozlu kafasının kokusuna alıştı ve öz yavrusundan ayırmazdı.

Akşam dönerken, mesut ve yorgun Ladadı eşeğin sırtında uyuklar ve uyuklayınca ikide bir yere düşerdi. Beluc Han onu kaldırmaktan usanırdı. Nihayet, yeni doğan kuzuları koyduğu heybeye koymağa başladı. Ladadı heybenin içinde rahatsız oluyordu. Epey bir zaman sabrettikten sonra, dayanamadı, ağlamağa başladı.

Bunu gören Recep Cuma dedi ki:

— Oğlanı çadırımda bırakırsan. Ben oia sütle ekme veririm bakırım.

(Devamı var)

Dinamit

Yazan: Hal Pink

Çeviren: Ha - Ke

"— Ben çok yorgunum. Aşağıya inmiyeceğim.. Sen yatacak mısın?"

"— Hayır.. Bitirilmesi lâzım gelen işlerim var daha.."

Morton Nadyanın güldüğünü duydu.

"— Galiba yeni bir şey icat ediyorsun yine? Fazla çalışmanı ve yorulmanı arzu etmiyorum.. Allah rahatlık versin ohalde!"

"— Allah rahatlık versin."

Morton, uzun müddet elleri ile yüzünü kapayarak düşündü.

"— Belki düşünceleri yanlıştı? Nadya ona ihanet etmiyordu; kıskançlık manasız bir şeydi!"

Birdenbire ayağa kalktı. Yüzündeki maske bir an düştü ve kendisini aynada gördü.

Bu, ızdırıp dolu hatlarla çizilmiş bir çehre idi.

Aynadan ayrıldı. Ufak bir kapıdan geçti; uzun ve dar bir koridorun nihayetinde ikinci bir kapıyı açtı ve girdi.

Burası laboratuvarı idi.

Bütün gece çalıştı.

Nadya, ertesi sabah kahvaltıda kocası ile karşılaşınca onun mütebessim olduğunu gördü.

İç rahat etti.. Demek kocası hiç bir şeyden şüphelenmemişti.. Şuradan burdan konuşuktan sonra Morton anî olarak sordu:

"— Dün akşam dansettiğin yakışıklı adam kimdi?"

Nadyanın kalbi bir an duraklar gibi oldu; kocası devam etmeğe başlayınca içi yine rahat etti.

"— Sefir, seninle danseden adamı çok met'hetti; kibar bir zatmış. İsmi söyledi, hatırlımda kalmadı. Senin eski bir aile hababın olacak değil mi?"

Nadya yalan söyledi:

"— Evet; bir aile dostu.. Sen nelerdenberi tanırım.

İsmi Peter Marş.. Erkânı harbiyeye mensuptur..

Sefarethanede karşılaşmamız güzel bir sürpriz oldu.

Peterle, fazla dansettiğim için korkarım seni biraz ihmal ettim."

"— Beis yok canım.. Senin eğlendiğini gördükçe çok memnun oluyordum.. Fakat Mister Marş'ı bir gün diğer dostlarımızla beraber yemeğe davet etmeliyiz."

Nadya kendini sigortaya koyacak bir cevap verdi.

"— Marş çok işi olan bir adam; her halde onu davet edersek burada can sıkılır."

"— Belki sıkılmaz.. Sen bir kere davet et.. Onunla yakından tanışmayı arzu ederdim."

Davetiye gelen cevapta, Peter Marş, profesör ve karısına, nezaketlerinden dolayı teşekkür ediyordu.

O hafta mesguliyeti fazla olduğu için, davete icabet edemeyeceğini de teessürle bildiriyordu.

İkinci bir davetiye gönderildi. Peter Marş bu sefer kabul etmişti.

Peter Marş, fevkalâde kibar ve nazik bir misafir olduğunu her hareketinde gösteriyordu. Rolünü fevkalâde güzel oynuyordu. Bütün misafirlerin takdirini celbettir. Bilhassa Morton onunla fazla mesgul oluyordu.

"— Azizim, Marş," diyordu. "Bizimle muhakkak bir hafta sonu geçirmelisiniz."

Marş kabul etmek istemedi. Profesör ısrar edince, kabul etmeğe mecbur oldu.

Tarihini kararlaştırarak ayrıldılar..

Nadyanın beyaz kolları, sevgilisinin boynuna dolanmıştı. İnce

parmakları ile erkeğin saçlarını karıştırıyordu.

Marş bir an başını kaldırarak kapıya baktı. Kapıda bir ses duyulmuştu.

Nadya Marş'ın başını kendine çekerek:

"— Korkma Peter. Tehlike yok.. Bir kere laboratuvara girerse ancak iki üç saat sonra çıkar.. Yeni bir şey keşfetmek üzere.. Vaktini hep ona hasrediyor.. Beni bilsen ne kadar çok ihmal eder!"

"— Üzülme şekerim.. Artık seninle hep ben meşgul olacağız; sana yeni ve başka bir hayat göstereceğim. Seninle ta uzaklara gideceğiz."

"— Ne dedin? Kaçacak mıyız?"

Nadyanın gözlerinde korku belirdi. Marş'a yalvarır bir şekilde:

"— Bu şekilde devam edemez miyiz?"

Marş başını salladı:

"—Hayır.. Şimdilik sen bir tehlike hissetmiyorsun.. Bizden şüphelenmiyor, fakat bu, tehlikeyi bizden uzaklaştırmaz.. Hizmetçiler dedikodu yapabilirler, Bizat biz bir bir pot kırabiliriz. En iyisi, buradan uzaklaşmak."

"— Ya işin ne olacak?"

"— İstifa ederim."

"— Peki, nasıl geçineceğiz? Ben zengin değilim ki?"

"— Merak etme. Zannettiğin kadar parasız değilim.. Bizi geçindirecek kadar gelirim var.. Cenubî Fransaya gider, ufak bir villâ satın alırız.."

Fazla devam edemedi. Ayak sesleri duyulmuştu.

Nadya üstünü başını düzeltti. Morton odaya girdiği vakit, Nadya ile Marş'ın, karşı karşıya oturmuş musikiden bahsettiklerini duydu.

Marş'a doğru yürüyerek:

"— O marş, sevgili dostum, sizi bu kadar zaman beklettiğim için beni mazur görünüz; size iyi bir haber getirdim. Son icadımı tamamladım. Siz erkânı harbiyedensiniz, değil mi?"

"— Evet."

(Sonu yarım)

Karanlıkta ipek elbisesini çırkardığı hışırtı duyuldu; onu takiben de elektrik düğmelerinin klik - klik sesleri.

Oda aydınlandı.

Nadya sırtından mantosunu çıkardı. Odasına çıkmağa hazırlanıyordu ki kocasına:

"— Elektrik fırınında sıcak sandviç ve kahve var sevgilim." Biraz duraklıyarak devam etti:

"— Ben yukarı çıkıp elbisemi çıkaracağım; üzerimde buruşuyor."

Kocası, Profesör Morton, elli yaşlarında, kır saçlı, gösterişli bir adamdı. Karısının yukarıya çıkmasını acı bir bakışla takip etti. Çok düşünceli idi.

Nadyanın, odasında şarkı söylediğini duydu. Söylediği melodi. Biraz evvel, (x) resmi kabulünde bulundukları (x) sefarethaneinde çalınan bir tango idi. Hadıya bu gece mes'uttu.. Evet; kendini aylardanberi ilk defa olarak mes'ut hissediyordu..

Karısının sefarethaneye gitmeleri için neden o kadar ısrar ettiğini şimdi anlamıştı. Nadyanın bir sevgilisi vardı!

Morton bir ilim adamı idi. Fakat oldukça hassas bir filozoftu. İhtirasların bir kadını çabuk olgunlaştırdığını gayet iyi bilirdi. Güneşin şeftaliyi kızarttığı gibi.

Karısının gözlerindeki parlaklığın başkası için olduğunu anlamıştı. O başkası ile dansettiği vakit sarhoş gibi değil miydi?

Dansetmekten ne çıkar?

Hiç bir şey çıkmaz; fakat Nadya ortadan bir kaç kere kaybolmuştu. Her meydana çıkışında öteki yanında idi.

Morton yüzü maskeli imiş gibi heyecanını gizlemesini bilirdi. Karısı ile arasında otuz yaş fark vardı. Onunla evlenmesi bir kabahatti. İşte korktuğu başına gelmişti.

Nadya ona ihanet ediyordu.

Düşünceleri yarıda kaldı.

Karısı ona yukardan sesleniyordu.